

คำอุทธรณ์ไม่ได้ลงลายมือชื่อ ... หน่วยงานต้องแนะนำให้แก่ใครครับ !

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังในฉบับนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการยื่นคำอุทธรณ์ แต่ผู้อุทธรณ์ไม่ได้ลงลายมือชื่อในคำอุทธรณ์ ทำให้หน่วยงานของรัฐไม่รับพิจารณาคำอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จึงนำคดีมาฟ้องศาลปกครอง ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนมติไม่รับพิจารณาอุทธรณ์

ข้อเท็จจริงมีว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครู ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีมีพฤติการณ์ต่อไปในทางทุจริตเรื่องการเงินของโรงเรียน หลังจากสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 (ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1) จึงได้มีคำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดีจำนวน 1 ขั้น

ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อประธาน อ.ก.ค.ศ. และผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 (อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1) พิจารณาอุทธรณ์แล้วมีมติไม่รับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา เนื่องจากคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไม่ได้ลงลายมือชื่อทำหนังสืออุทธรณ์ จึงไม่เป็นไปตามข้อ 4 วรรคสอง ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. 2550

ตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. 2550 ข้อ 4 วรรคสอง และข้อ 9 วรรคหนึ่ง ข้อ 10 วรรคหนึ่ง กำหนดวิธีการยื่นอุทธรณ์ไว้ว่า การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ การอุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาให้ทำหนังสืออุทธรณ์ถึงประธาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและอุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้ต้องเป็นอุทธรณ์ที่ถูกต้องในสาระสำคัญ และได้อุทธรณ์ภายในกำหนดเวลา

คดีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ลงลายมือชื่อทำหนังสืออุทธรณ์คำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน แต่ได้ลงลายมือชื่อในหนังสือนำเสนอในฐานะเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน กรณีดังกล่าวจะเป็นอุทธรณ์ที่หน่วยงานจะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า หนังสืออุทธรณ์คำสั่งลงโทษของผู้ฟ้องคดีไม่สมบูรณ์ตามข้อ 4 วรรคสอง ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. 2550 แต่จะเป็นอุทธรณ์ที่รับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ต้องพิจารณาว่าความไม่สมบูรณ์ดังกล่าวเป็นสาระสำคัญของอุทธรณ์หรือไม่

ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะได้แย้งคำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน และแม้จะลงนามในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียนก็ตาม แต่ก็เพียงพอให้เข้าใจได้ว่าเป็นการอุทธรณ์ อันเป็นการใช้สิทธิตามมาตรา 121 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีลงลายมือชื่อในหนังสือนำส่ง แต่ไม่ได้ลงลายมือชื่อในคำอุทธรณ์ ก็ไม่เป็นสาระสำคัญถึงขนาดทำให้อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีต้องเสียไป ประกอบกับมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 ที่ไม่รับคำอุทธรณ์เป็น “คำสั่งทางปกครอง” ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ จึงต้องนำหลักเกณฑ์ในมาตรา 27 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาใช้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 ในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาคำอุทธรณ์จึงมีหน้าที่ต้องแนะนำให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่อง โดยลงลายมือชื่อในคำอุทธรณ์ให้ถูกต้องก่อนการพิจารณาอุทธรณ์ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 ตรวจสอบคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่า เป็นคำอุทธรณ์ที่ไม่เป็นไปตามข้อ 4 วรรคสอง ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. 2550 แล้วมีมติไม่รับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบ ดังนั้น มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 ที่ไม่รับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

พิพากษาเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 ที่ไม่รับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 ดำเนินการพิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีตามอำนาจหน้าที่ต่อไป (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 327/2559)

คดีนี้เป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในการพิจารณา “คำอุทธรณ์” ว่าเป็นคำอุทธรณ์ที่ต้องรับไว้พิจารณาหรือไม่ ซึ่งคดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางหลักการสำคัญไว้ว่า คำอุทธรณ์ที่ไม่สมบูรณ์หรือข้อบกพร่องที่จะไม่รับไว้พิจารณาได้จะต้องเป็นสาระสำคัญถึงขนาดที่จะทำให้คำอุทธรณ์เสียไป แต่หากเป็นคำอุทธรณ์ที่ยังสามารถเข้าใจได้ถึงความประสงค์ของผู้อุทธรณ์และเป็นคำอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์นั่นเอง ย่อมไม่เป็นสาระสำคัญที่จะทำให้คำอุทธรณ์นั้นเสียไป และยิ่งกว่านั้น ปัจจุบันมาตรา 27 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2557 ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของคำขอและความครบถ้วนของเอกสาร ซึ่งหากเห็นว่าคำขอนั้นมีข้อบกพร่อง ไม่ถูกต้อง อ่านไม่เข้าใจ หรือมีเอกสารไม่ครบถ้วนถูกต้อง เจ้าหน้าที่จะต้องให้คำแนะนำเพื่อให้ผู้กรณีแก้ไขให้ถูกต้อง ครับ !

นายปกครอง